

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížiť ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutia vo veci 552/2018/MIG o zamietnutí Európskej komisie poskytnúť prístup verejnosti k dokumentom týkajúcim sa nemeckého zákona o presadzovaní práva v oblasti sietí

Rozhodnutie

Prípad 552/2018/MIG - Otvorené dňa 22/03/2018 - Odporúčanie týkajúce sa 11/06/2019 - Rozhodnutie z dňa 20/11/2019 - Dotknutý orgán Európska komisia (Zistený nesprávny úradný postup) |

Vec sa týkala žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom Európskej komisie, ktoré sa týkali nemeckého zákona o presadzovaní právnych predpisov v oblasti sietí s cieľom bojovať proti falošným správam na sociálnych sieťach.

Ombudsmanka predložila návrh riešenia, pričom požiadala Komisiu, aby prehodnotila (čiastočné) zamietnutie udelenia prístupu verejnosti k dokumentom. Komisia neodpovedala v lehote stanovenej ombudsmankou. Ombudsmanka potom predložila Komisii odporúčanie.

Komisia odpovedala, že neprijíma odporúčanie ombudsmanky.

Ombudsmanka vyjadrila ľútosť nad tým, že Komisia jej odporúčania nevykonala. Naďalej trvá na zistení nesprávneho úradného postupu.

Kontext sťažnosti a vyšetrovania

1. Podľa pravidiel EÚ [1] musia členské štáty, ktoré majú v úmysle prijať technické právne predpisy týkajúce sa výrobkov alebo online služieb, informovať Komisiu. Komisia a ostatné členské štáty potom môžu v lehote troch mesiacov „standstill“ posúdiť, či je návrh zákona v súlade s právom EÚ.

2. V marci 2017 nemecké orgány oznámili Komisii svoj zámer prijať zákon zameraný na boj proti „agitácii“ a „falošným správam“ na sociálnych sieťach, *Netzwerkdurchsetzungsgesetz* [2] (ďalej len „zákon o presadzovaní siete“). Odkladná lehota sa skončila 28. júna 2017 bez toho, aby Komisia alebo iné členské štáty predložili pripomienky.

3. V júli 2017 sťažovateľka, nemecká poslankyňa EP, požiadala Komisiu, aby jej poskytla prístup verejnosti k dokumentom týkajúcim sa návrhu zákona o presadzovaní siete a oznámenia nemeckých orgánov o tom [3] .

4. Komisia informovala sťažovateľa o dvanástich dokumentoch, ktoré už boli verejne dostupné, a poskytla sťažovateľovi široký čiastočný prístup k šiestim ďalším dokumentom, pričom odstránila len osobné údaje. Sťažovateľka však tvrdila, že Komisia neidentifikovala všetky dokumenty, ktoré sú relevantné pre jej žiadosť o prístup verejnosti.

5. Komisia opätovne skontrolovala svoje archívy a identifikovala **18 dodatočných dokumentov** . Poskytla čiastočný prístup k 13 z týchto dokumentov a žiadny prístup k 5 dokumentom. Tieto úpravy odôvodnila tým, že sa opierała o potrebu chrániť osobné údaje, chrániť svoje rozhodovanie a chrániť právne poradenstvo [4] .

6. Sťažovateľ sa potom obrátil na ombudsmana.

7. Počas vyšetrovania ombudsmanky sťažovateľka informovala ombudsmanku o ďalších šiestich dokumentoch (e-mailoch), o ktorých sa domnievala, že jej mali byť sprístupnené na základe jej žiadosti o prístup verejnosti.

8. Ombudsman skontroloval dokumenty, ku ktorým Komisia zamietla úplný prístup, ako aj šesť e-mailov identifikovaných sťažovateľom.

Návrh ombudsmana na riešenie

9. Ombudsmanka zistila, že čítanie žiadosti sťažovateľa o prístup verejnosti zo strany Komisie bolo príliš reštriktívne. Dospela k záveru, že Komisia neidentifikovala aspoň päť dokumentov.

10. Ombudsman navrhol, aby Komisia vykonala nové posúdenie žiadosti sťažovateľa o prístup, vyhľadávanie dokumentov týkajúcich sa návrhu zákona a oznámenie tohto zákona Nemeckom.

11. Pokiaľ ide o dokumenty, ktoré už boli identifikované, ombudsman navrhol, aby vzhľadom na nedávnu judikatúru Komisia opätovne zvažila svoje čiastočné odmietnutie udeliť úplný prístup [5] .

12. Komisia požiadala ombudsmanku o predĺženie lehoty na odpoveď na jej návrh riešenia, ale neodpovedala v predĺženej lehote.

Odporúčanie ombudsmana

13. Ombudsmanka zistila, že pretrvávajúci nesprávny výklad Komisie, pokiaľ ide o rozsah žiadosti sťažovateľa o prístup verejnosti a jej reštriktívne uplatňovanie výnimky, ktorej cieľom je chrániť jej rozhodovanie a právne poradenstvo, predstavuje nesprávny úradný postup. Odporučila, aby Komisia vzhľadom na nedávnu judikatúru EÚ poskytla sťažovateľovi čo najširší prístup k už identifikovaným dokumentom a ku všetkým dokumentom, ktoré možno odôvodnene považovať za dokumenty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti žiadosti sťažovateľa o prístup verejnosti [6] .

14. Komisia vo svojej replike trvá na svojom predchádzajúcom stanovisku. Konkrétne uviedla, že sťažovateľa vo svojom pôvodnom rozhodnutí informovala, že *„všetky identifikované dokumenty boli vypracované v rámci [notifikačného postupu]“* a že sťažovateľka nespochybnila svoj výklad rozsahu jej žiadosti. Zopakovala tiež, že GR GROW je útvaram Komisie zodpovedným za postup oznamovania, a poukázala na to, že medzi identifikovanými dokumentmi sú niektoré dokumenty od iných útvarov.

15. Pokiaľ ide o nedávnu judikatúru EÚ, na ktorú ombudsman poukázal, Komisia tvrdila, že pri prijímaní konečného rozhodnutia o žiadosti sťažovateľa o prístup zohľadnila v tom čase právne a skutkové okolnosti vrátane stavu judikatúry, aká bola vtedy. Okrem toho relevantné dokumenty, ku ktorým sťažovateľ žiadal prístup, sa líšia od dokumentov, o ktoré ide vo veci samej pred súdmi Únie. Konkrétne dokumenty, o ktoré ide v žiadosti sťažovateľa o prístup, neboli predložené v rámci posúdenia vplyvu, ale týkali sa notifikačného postupu. Komisia preto zastávala názor, že táto judikatúra nie je uplatniteľná [7] .

16. Sťažovateľka odpovedala, že Komisia nesprávne vyložila rozsah jej žiadosti o prístup, a preto neidentifikovala všetky relevantné dokumenty. Uviedla tiež, že tvrdenia Komisie sú rozporuplné.

Posúdenie ombudsmana po návrhu riešenia a odporúčaní

17. Ombudsmanovi je jasné, že Komisia nesprávne vyložila rozsah žiadosti sťažovateľa o prístup verejnosti.

18. Pred vyšetrovaním ombudsmanky sťažovateľka opakovane uviedla, že Komisia musí mať k dispozícii ďalšie dokumenty, ktoré patria do rozsahu jej žiadosti o prístup. Vzhľadom na to, že Komisia neinformovala sťažovateľa o spôsobe, akým pochopila jej žiadosť, sťažovateľka v tom čase nemohla byť konkrétnejšia. Sťažovateľ predovšetkým nemohol vedieť, že Komisia hľadala dokumenty len v rámci GR GROW. Ako uviedla samotná Komisia, existovali aj dokumenty v držbe iných útvarov Komisie. V tejto súvislosti ombudsman poznamenáva, že Komisia je jediným subjektom.

19. Počas vyšetrovania ombudsmanky sťažovateľka opäť objasnila, ako treba chápať jej žiadosť, a to, že žiada o prístup k dokumentom týkajúcim sa oznámenia návrhu zákona a samotného návrhu zákona kdekoľvek v Komisii, čo je v súlade so znením jej žiadosti o prístup. Okrem toho sťažovateľ identifikoval šesť e-mailov, ktoré si vymieňali rôzne útvary Komisie. Jeden z týchto e-mailov predstavoval prílohu k jednému z identifikovaných dokumentov. Zvyšných päť e-mailov Komisia skutočne neidentifikovala. Všetky tieto e-maily sa jasne týkajú *oznámenia* návrhu zákona a môžu sa klasifikovať ako „dokumenty Komisie“. Je teda zrejmé, že Komisia neidentifikovala aspoň týchto päť e-mailov.

20. Pokiaľ ide o úpravy vykonané na ochranu rozhodovacieho procesu a právneho poradenstva Komisie, ombudsman nesúhlasí s názorom Komisie, že nedávny rozsudok vo veci *ClientEarth* sa v tomto prípade neuplatňuje.

21. Sporné dokumenty vo veci *ClientEarth* boli dokumentmi týkajúcimi sa „posúdení vplyvu vykonaných s cieľom prípadného prijatia legislatívnych iniciatív Komisiou“. [8] Hoci dokumenty, o ktoré ide v prejednáwanej veci, sa netýkajú legislatívnych iniciatív Komisie – týkajú sa legislatívnej iniciatívy členského štátu prijať vnútroštátne predpisy – ombudsman zdôrazňuje, že relevantným faktorom vo veci *ClientEarth* bolo, že dokumenty súvisiace s *prijatím právnych predpisov*. Občania majú v demokracii zvýšený záujem vedieť, prečo a ako sa právne predpisy prijímajú. K dokumentom týkajúcim sa prijímania právnych predpisov by sa mal vždy poskytnúť širší prístup verejnosti, keďže právne predpisy budú mať vplyv na všetkých občanov, ktorí patria do územnej pôsobnosti právnych predpisov. Skutočnosť, že predmetná právna úprava v prejednáwanej veci je vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou len v Nemecku, nemení túto zásadu. Preto bolo úplne správne spoliehať sa na *zásady*, o ktoré sa opiera judikatúra *ClientEarth*.

22. Komisia okrem toho tvrdila, že predmetné dokumenty „zostávajú relevantné pre prípravu posúdenia vplyvu“ týkajúceho sa „možných opatrení na ďalšie zlepšenie účinnosti boja proti nezákonnému obsahu na internete“. Toto posúdenie vplyvu viedlo k návrhu Komisie na právne predpisy EÚ o predchádzaní šíreniu teroristického obsahu online. [9] Takto sporné dokumenty nepriamo súvisia s legislatívnou iniciatívou Komisie. Hoci formálne nepredstavujú „správy o posúdení vplyvu“ v zmysle judikatúry *ClientEarth*, zásady, o ktoré sa opiera judikatúra *ClientEarth*, určite platia aj z tohto dôvodu.

23. Ombudsmanka je preto sklamaná, že Komisia odmietla jej odporúčanie a nevyužila príležitosť na väčšiu transparentnosť.

Záver

Na základe vyšetrovania ombudsman uzatvára tento prípad týmto záverom:

Ombudsmanka berie na vedomie zamietnutie jej odporúčania a opakuje svoje zistenie, že Komisia mala sťažovateľovi poskytnúť čo najširší prístup k požadovaným dokumentom.

Sťažovateľ a Komisia budú o tomto rozhodnutí informovaní .

Emily O'Reilly

Európsky ombudsman v Štrasburgu, 20. 2019

[1] Smernica 2015/1535, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32015L1535> [Prepojenie].

[2] Pozri <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32015L1535> [Prepojenie].

[3] Podľa nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Prepojenie].

[4] V súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b), článkom 4 ods. 3 druhou zarážkou a článkom 4 ods. 2 druhou zarážkou nariadenia č. 1049/2001.

[5] Návrh ombudsmanky na riešenie je k dispozícii na adrese:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/114788> [Prepojenie].

[6] Odporúčanie ombudsmanky je k dispozícii na adrese:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/115002> [Prepojenie].

[7] Úplné znenie odpovede Komisie na odporúčanie ombudsmanky je k dispozícii na adrese:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/118691> [Prepojenie].

[8] Rozsudok Súdneho dvora zo 4. septembra 2018, *ClientEarth/Komisia*, C-57/16 P, bod 89:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=205322&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir> [Prepojenie].

[9] Pozri: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-1183598_en [Prepojenie].